



Murs de pedra del camí de la Creu

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Al llarg del camí de la Creu.
Emplaçament
Alçada: A peu de camí.
243

Coordenades:

Latitud: 41.44118
Longitud: 1.87157
UTM Est (X): 405732
UTM Nord (Y): 4588349

Classificació

Número de fitxa 08091 - 240
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Hi ha trams ben conservats, però altres estan enrunats.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Estructural
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris
Autoria de la fitxa Gerard Panadés. INSITU SL
Data de registre de la fitxa: dv., 24/05/2024 - 19:32

Descripció

S'han agafat els murs de pedra seca del camí de la Creu com a referència, però el que es vol destacar és la gran quantitat de murs que trobem al terme de Gelida. Des de les finques més planes i en vigent explotació agrícola del nord del municipi, fins a les parts més altes de les muntanyes d'Ordal al sud, hi trobem marges de pedra seca de diferents alçades, llargades i tècniques constructives.

Normalment, les pedres per construir els marges són les que es treuen de desbrossar el terreny que es vol aplanar per poder-lo cultivar. A la part més baixa del terme, on els pendents són menys pronunciats, els marges són més baixos i es troben més separats entre ells. Aquests acostumen a ser construïts amb les pedres més grosses que s'han trobat als camps per dos motius. El primer és perquè així era més ràpida i ferma la construcció, i el segon és perquè, en ser superfícies més grans de terreny, tenien més varietat de pedres a seleccionar.

A la part sud del terme, a partir del poble, els pendents augmenten i els murs que hi ha tendeixen a ser més alts i més junts entre ells. A la vegada, es pot veure que la varietat de mides dels blocs és més variable, ja que s'aprofita tot el que s'extreu del terreny per economitjar esforços.

Els murs de pedra del camí de la Creu es troben en un espai intermedi però més aproximat als de la muntanya. Es pot observar les mides variables de les pedres, la proximitat entre uns murs i uns altres i també l'alçada que tenen.

Història

Els marges de pedra seca que s'estenen per tota la zona estan estretament vinculats amb el cultiu de la vinya. El punt més àlgid de l'agricultura catalana, quan més demanda de terres cultivables hi va haver, va ser durant el segle XVIII i va anar lligat a un fort creixement demogràfic. Es va necessitar cultivar fins i tot les muntanyes, i per fer-ho s'havien d'anivellar en terrasses. Qui s'encarregava de fer els marges eren els mateixos pagesos, però hi havia els paredadors, que s'hi dedicaven de manera professional. A final del segle XIX l'arribada de la plaga de la fil·loxera va fer perdre del tot el cultiu de la vinya a tot el país. No va ser fins uns anys més tard que es va trobar la solució d'empeltar ceps sobre arrels de cep americà o canviant de cultiu, però llavors ja s'havien abandonat i reparcel·lat les finques més inclinades i properes al bosc.

Els murs i les barraques que trobem ara pels boscos de Gelida són els vestigis d'aquella expansió agrària del segle XVIII que va transformar el paisatge del país.

Bibliografia

AAVV. (2002). *L'arquitectura dels oficis*. Pagès Editors.



